

1000

- 1 -

5/IV 1943r.

Kwestyjonariusz

L.

4990

Rawkowski Mikołaj upr. rezerwy lat 40
żonaty z zawodu gajowy

4990

Dnia 10/IV 1940 roku roślina wraz z sadzonką wywieziona
jako niebezpieczny element do Wikargielskiej
oblasti w Ustjawajengszi Lespółnocnej na posesji

Truburua. Baraki były słabo ogrzewane dachy drewniane
także dachy padał do mieszkań. Wraz zimą
rosła osadrono na posesji 90 sadzonek w tym w tym
gajowej i osadnicy cywilni i wojskowi. Pracowali
my na urzędzie lesnym odległym od posesji około
10 km. gorze i mieszkaliśmy przychodząc do sadzonek

● Tylko raz lub dwa razy na miesiąc Pracownikami
cały czas na układaniu lesnej wąskiej torowisk od
duszyci do uterenia sadzonek drewnie a reszta nawet
przychodziła się i w noc bo wrystko im było mało
i trzeba było doprowadzić tor wójkowy do następnego
kupy drewna. bo jeżeli nie doprowadzono to tem samym
zostanie zastój w wywozie i głośli sprawa wśledztwa
z asekowaniem. Mimo to zabójki były katastrofalne.
stabe. Tylko stawali dla wyrzucenia samego siebie

● w stółowej a dla sadzonek nie było co posyłać w sto-
towkach. Dla sadzonek zamiast na wrystki gotowano
tylko. Wciąż wreszcie. którego nie było raco kupować wizer
sprowadzono się wrystko co tylko kto miał z ubrania
birudzi i t. p. Wizer. ja apelowałem do sadzonek
które porostali na miejscu i oni wysłali mnie
kilka parrek z rywnością i nawet dla dzieci obuwie
i około mysięca drebla. Oprócz tego żona czasem zabiera
ła. na urzędzie janygi zmuszki na marynie dla kolekcjonistów
Arymijze rado albo kilo kartofli albo jany lid mleca.

Komendant posiadł wreszcie rozstrząsać nas aferowaniem
 jeżeli nie podwoimy pracy a tak już podniesionej do
 ostatniej możliwości a także wszelkimi sposobami
 badał jednego o myślach i działaniach drugiego
 na rzecz lub przeciw komuny. Rodzice moje składali
 apelacje do sądu najwyższego w Moskwie o rozpatrzenie
 mojej sprawy i oni odpowiedzieli że wywieriony ja
 został „prawidłno” i powrócie mnie do domu niewolno.
 Pewnego razu poróżbałem długi palec u lewej nogi i mło-
 dy felcecht dał tylko na pięć dni zwolnienia bo więcej
 niemożno komendant nie pozwala, a ostrych słabych
 chorobach wogule niema mowy i niema lekarstwa.

Przy otrzymaniu amnestyi nam wydali zaświadczenia le-
 na wyjazd nie pozwalali i dopiero po skomunikowaniu
 z y władzami Polskimi i otrzymaniu telegramu
 od p. putkownika Koca. na podstawie tego uzyskaliśmy
 przepustki do miasta Buretuok celem wstąpienia do
 armiji Polskiej. Po trzech dniach przybyłem z rodziną
 do Kasklusa i czekał na stacji transportowej przy zgod-
 nie na dworze, w końcu przedzielną bo domierkanica
 bpueraci zabronili władze N. K. W. D. przer co moje dzieci
 popprerizbiali się i w drodze dojeżdżając do m. Urela
 dwoje za jedną dobieg umarli synek Paweł lat pięć
 i ciotka Helena lat osiem. Opłacz tego codziennie
 w transportie umierała do dziesięciu osob przeważnie
 dzieci. z Urelaowa zamiast Buretuoku nas zawieźli w
 Kasklusa i tam osadzili na kolektorach grze i sanijer
 niebyło co dobre, nam w ogule niedawali ani pracy ani je-
 d. Wudem dostatem się do kopalni stęsi produkcyjnej gdzie
 kłębali kamienne sciany dobywając osiemset gram kłeba
 poratem nie tylko dla siebie a dla ciotek i rodzinny nie.

¹⁹⁴³
W maju przy formowaniu drzewiastej dywizyj na komisj: poruc
zowej dostalen kat. „D.” przez co nie zostalem przyjety do wojska
W sierpniu 43go roku przyjechalem z rodzina, zona i ciotka
do Pachlewi a nastepnie do Tchostanu gdzie zostalem
wcielony do kompanij: wartowniczej.

Al. Kowalski s.p.

1943-5-22-23